

PRIJEDLOG

Na temelju članka IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Zastupničkog doma održanoj _____ 2009. godine i sjednici Doma naroda održanoj _____ 2009. godine, usvojila je

ZAKON

O BLAGDANIMA BOSNE I HERCEGOVINE I NERADNIM DANIMA

Članak 1.

(Sadržaj Zakona)

Ovim Zakonom određuju se dani blagdana Bosne i Hercegovine i neradni dani u Bosni i Hercegovini, način njihovog obilježavanja i praznovanja od strane građana, svih državnih tijela i institucija u Bosni i Hercegovini, organizacija i institucija, poduzeća i drugih oblika organiziranja za vršenje djelatnosti i usluga na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Blagdani Bosne i Hercegovine)

(1) Blagdani Bosne i Hercegovine su: Nova godina, Prvi svibnj – Međunarodni blagdan rada, Deveti svibanj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Europe, kao i Dan podrške žrtvama nasilja.

(2) Nova godina praznuje se 1. i 2.siječnja , Prvi svibanj– Međunarodni blagdan rada praznuje se 1. i 2. svibanja, Deveti svibanj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Europe praznuje se 9. svibanja, a Dan podrške žrtvama nasilja praznuje se 26. lipnja.

(3) Blagdani Nova godina i Prvi svibanj utvrđeni u stavku (2) ovog članka su neradni i ako neki od tih dana pada u nedjelju neradni dan će biti i prvi naredni radni dan.

(4) Blagdani Deveti svibanj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Europe, kao i Dan podrške žrtvama nasilja su neradni dani i to samo na dan blagdana.

Članak 3.

(Neradni dani zaposlenih u vrijeme vjerskih blagdana)

(1) Neradni dani u Bosni i Hercegovini određuju se i za vrijeme vjerskih blagdana kako sljede:

a) za pripadnike islamske vjeroispovijedi: po 2 (dva) dana za Kurban Bajram i Ramazanski Bajram, te 1 (jedan) dan za Hidžretsku godinu (Nova godina);

b) za pripadnike katoličke vjeroispovijedi: 6. siječanj-Bogojavljenje, 1 (jedan) dan za Tijelovo, 15. kolovoz-Uznesenje Blažene Djevice Marije ili Velika Gospa, 1. studeni-Svi Sveti i 25. prosinac-Božić;

c) za pripadnike pravoslavne vjeroispovijedi: 1 (jedan) dan za Božić, 1 (jedan) dan za Svetog prvomučenika i arhiđakona Stefana, 1 (jedan) dan za Duhove, 1 (jedan) dan za Bogojavljenje i 1 (jedan) dan za Svetog Savu;

d) za pripadnike jevrejske vjeroispovijedi: 2 (dva) dana za Pesah, 1 (jedan) dan za Jom Kipur (Dan pomirenja), 1 (jedan) dan za Jom Hašoa (Dan holokausta) i 1 (jedan) dan za Roš Hašana (Nova godina).

(2) Ukoliko neki od dana utvrđenih u stavku (1) ovog članka pada u nedjelju, neradni dan će biti i prvi naredni radni dan.

Članak 4.

(Naknada plaća zaposlenih)

U neradne dane utvrđene čl. 2. i 3. ovog Zakona zaposleni imaju pravo na naknadu plaće, kao da rade.

Članak 5.

(Neradni dani državnih tijela i drugih institucija, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba)

(1) U dane utvrđene st. (3) i (4) članka 2. ovog Zakona ne rade državna tijela i druge institucije, gospodarska društva i drugi oblici organiziranja za vršenje djelatnosti ili usluga.

(2) Ukoliko priroda djelatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahtijeva neprekidan rad, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može odrediti koja državna tijela i druge institucije, gospodarska društva i druge pravne osobe su dužne raditi i u kom obimu u dane blagdana utvrđenih ovim Zakonom.

Članak 6.

(Obilježavanje blagdana Bosne i Hercegovine)

Obilježavanje blagdana Bosne i Hercegovine utvrđenih člankom 2. ovog Zakona vrši se javnim isticanjem simbola Bosne i Hercegovine sukladno zakonu.

Članak 7.

(Usklađivanje drugih propisa sa ovim Zakonom)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, entiteti i Brčko Distrikt obvezni su svoje zakone o blagdanima uskladiti sa ovim Zakonom, s tim da u tim zakonima mogu, prema svojim potrebama i specifičnostima, utvrditi i druge datume kao blagdane u entitetu, odnosno Brčko Distriktu.

Članak 8.

(Stupanje na snagu ovog Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

***Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine***

***Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine***

O B R A Z L O Ź E N J E

Zakona o blagdanima Bosne i Hercegovine i neradnim danima

I. USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi članka I 1. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem Republika Bosna i Hercegovina, čije je zvanično ime od sada "Bosna i Hercegovina" nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država.

Ova ustavna odredba predstavlja temelj da Bosna i Hercegovina uredi, pored ostalog, i pitanje blagdana i neradnih dana na cijelom svom teritoriju.

Uređivanje pitanja blagdana, posebice onih državnog karaktera, kao i neradnih dana predstavlja jedno od obilježja državnosti i suvereniteta svake države.

Ustavni temelj sadržan je i u odredbi članka IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za sprovedbu odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine, ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu. Napomenimo, da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na svojoj 59. sjednici održane 06.10.1999. godine usvojilo zaključak u svezi praznika i blagdana Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Od stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, na razini države Bosne i Hercegovine ne postoji, odnosno do sada nije donesen zakon o blagdanima.

Također, ni na razini Federacije BiH nema, odnosno do sada nije donesen zakon o blagdanima, ali je na snazi preuzeti Zakon o praznicima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije («Službeni list SFRJ», br. 6/73).

U Republici Srpskoj na snazi je Zakon o praznicima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 43/07).

U Brčko Distriktu BiH na snazi je Zakon o praznicima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine iz 2002. godine.

Nepostojanje jedinstvene zakonske regulative rezultira time da se o neradnim danima za državna tijela svih razina, gospodarska društava, druge pravne osobe i druge oblike organiziranja za vršenje djelatnosti ili usluga odlučuje ad-hoc metodom.

Nadalje, nepostojanje regulative na državnoj razini koja bi uređivala državne blagdane i neradne dane na razini cijele Bosne i Hercegovine, te različitosti istih i regulative koja uređuje ova pitanja u entitetima dovodi do situacija da se neradni (blagdanski) dani ne podudaraju, što se sveukupno nepovoljno odražava na rad državnih tijela svih razina, dovodi do komplikacija u poslovanju gospodarskih društava, drugih pravnih osoba i drugih oblika organiziranja za vršenje djelatnosti ili usluga na teritoriji entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a sve zajedno se nepovoljno odražava na cjelokupno gospodarstvo i ekonomski prostor Bosne i Hercegovine.

Također, kako narodi i građani Bosne i Hercegovine prema religijskoj pripadnosti i tradiciji obilježavaju različite vjerske blagdane, nameće se potreba da se i državnim zakonom priznaju navedene različitosti, te da se najznačajniji blagdani konfesija naroda i građana u Bosni i Hercegovini proglase neradnim danima u Bosni i Hercegovini. Uz to potpisani su i ratificirani Osnovni ugovor između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice sa Dodatnim protokolom (objavljen u „Službenom glasniku-Međunarodni ugovori“, br. 10/2007) i Osnovni ugovor između Bosne i Hercegovine i Srpske pravoslavne crkve (objavljen u „Službenom glasniku-Međunarodni ugovori“, br. 6/2008). Ovim ugovorima preuzeta je obveza da će se posebnim zakonom/zakonima Bosne i Hercegovine kao neradni dani urediti navedene svetkovine/vjerski blagdani za katolike odnosno pravoslavce u cijeloj zemlji.

Svi naprijed izneseni razlozi govore o potrebi i neophodnosti donošenja Zakona o blagdanima Bosne i Hercegovine i neradnim danima.

Zato se ovim Zakonom kao blagdani Bosne i Hercegovine na cijelom njenom teritoriju utvrđuju: 1) Nova godina, 2) Prvi svibanj – Međunarodni praznik rada, 3) Dan pobjede nad fašizmom i Dan Europe i 4) Dan podrške žrtvama nasilja.

1. ***Nova godina (1. i 2.siječanj)***: ovo je danas međunarodni blagdan i ovaj se blagdan i sada praznuje na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine, te kao takav ne bi trebalo da bude sporan. Nova godina je svojevrsna prekretnica, označava u cijelom svijetu zatvaranje jednog razdoblja u prošlosti i otvaranje novog s neizvjesnostima i nadanjima, te taj čin sadrži i pokazuje određeno poimanje vremena i odnosa prema njemu. Proslava, odnosno praznovanje Nove godine nije novost naše civilizacije, jer je još od mitskih vremena na poseban način obilježavan početak novog vremenskog razdoblja;
2. ***Prvi svibanj – Međunarodni blagdan rada (1. i 2. svibanj)***: kao i Nova godina i ovaj blagdan je međunarodni blagdan i smatra se prihvatljivim za sve konstitutivne narode i građane u Bosni i Hercegovini. Ovaj datum je podsjećanje na povijesnu borbu radničke klase u čitavom svijetu i težnju da se stvore humaniji i pravedniji odnos prema radnicima. Naime, u travnju 1886. godine, 250.000 radnika je sudjelovalo u štrajku. Centar pokreta je bio u Čikagu i bio je

organiziran od strane Međunarodne radničke asocijacije. Samo u Čikagu je 50.000 radnika stupilo u štrajk, zahtijevajući bolje uvjete rada, izražene u paroli „tri osmice“ - po osam sati rada, odmora i kulturnog uzdizanja. Tada je u sukobu s policijom ubijeno 6 i ranjeno oko 50 radnika. U tom smislu, 1. svibanj Međunarodni blagdan rada, predstavlja dan solidarnosti radnih ljudi cijelog svijeta. Slavi se od 1890. godine nakon odluke donesene na 1. Kongresu II Internacionale u Parizu, srpnja 1889. godine;

3. **Deveti svibanj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Europe (9. svibanj):** datum 9. svibanj slavi se u većini zemalja svijeta kao Dan pobjede nad fašizmom, a u Europi i kao Dan Europe. Deveti svibanj se slavi kao Dan pobjede nad fašizmom iako je II svjetski rat konačno završen tek nekoliko mjeseci kasnije bezuvjetnom kapitulacije carskog Japana. Naime, 9. svibnja 1945. godine sovjetski maršal Žukov ispred savezničkih snaga potpisao je sporazum o njemačkoj kapitulaciji, a koji je dan ranije u ime Njemačke i Trećeg Rajha potpisao njemački feldmaršal Kajtel.

Dan Europe obilježava se 9. svibnja svake godine. Naime, tog datuma 1950. Robert Schuman, tadašnji ministar vanjskih poslova Francuske predstavio je svoj prijedlog formiranja Europske zajednice za ugljen i čelik. Ovaj prijedlog, poznatiji kao "Schumanova deklaracija", smatra se početkom formiranja onoga što je danas poznato kao Europska unija. Danas se 9. svibanj, uz himnu i zastavu, uzima kao europski simbol. Vijeće Europske unije u Milanu 1985. godine donijelo je odluku kojom se 9. svibnja svake godine obilježava kao "Dan Europe". S obzirom na strateški cilj Bosne i Hercegovine u približavanju Europskoj uniji, ovaj datum za našu zemlju postaje sve značajniji;

4. **Dan podrške žrtvama nasilja (26. lipanj):** Imajući u vidu da je u Bosni i Hercegovini u proteklom ratu došlo do veoma teških povreda ljudskih prava, nehumanog postupanja, okrutnih, pa i masovnih ubistava i zločinačkih ponašanja, da je to činjeno nad ljudima svih nacionalnosti i na prostoru cijele Bosne i Hercegovine, da se ne može utvrditi jedan konkretan dan kada se to dešavalo, to se nudi jedan neutralan dan koji bi bio dan posvećen svim žrtvama u Bosni i Hercegovini. To ničim ne prejudicira niti onemogućava da se naknadno, kada se za to stvore politički uvjeti i neki drugi dani proglašavaju kao dani sjećanja na žrtve u Bosni i Hercegovini. Takođe napomenimo da je Generalna skupština UN odabrala ovaj dan kao sjećanje na 26. lipanj kada su UN prvi put održale konvenciju protiv nasilja i drugih oblika okrutnih, nehumanih ili degradirajućih odnosa prema ljudima i nazvale ovaj blagdan Međunarodnim danom za podršku žrtvama nasilja.

Imajući u vidu da je usvojena praksa svugdje u svijetu da se za vrijeme državnih blagdana ne radi, tako je i ovim Zakonom predviđeno da se za vrijeme tih blagdana ne radi.

Pri sprovedbi konsultacija po ovom Zakonu, a imajući u vidu i međunarodne ugovore koje je Bosna i Hercegovina potpisala sa Svetom Stolicom i Srpskom pravoslavnom

crkvom, ukazala se potreba da se ovim Zakonom propišu i neradni dani za vrijeme najvažnijih vjerskih blagdana svih vjerskih zajednica zastupljenih u Bosni i Hercegovini.

U tom smislu konsultirano je Međureligijsko vijeće u BiH i isti su dali svoj stav o praznovanju svetkovina, blagdana i vjerskih praznika. Stav tog vijeća je bio da Katolička crkva u BiH nije kontaktirana, jer je to pitanje riješeno zaključenim Osnovnim ugovorom između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice, a da su ostale vjerske zajednice predložile kako sljedeći:

a) Islamska zajednica za svoje vjernike: 2 (dva) dana Ramazanskog Bajrama, 2 (dva) dana Kurban Bajrama i 1 (jedan) dan za Hidžretsku godinu (Nova godina);

b) Srpska pravoslavna crkva za svoje vjernike: Božić, prvi dan Vaskrsa (ponedjeljak), Duhovi, Bogojavljenje i Sveti Sava, s tim da je naknadno Srpska pravoslavna crkva tražila da se umjesto prvog dana Vaskrsa predvidi praznik Svetog prvomučenika i arhiđakona Stefana;

c) za vjernike Jevrejske vjeroispovijedi: Pesah (dva dana), Jom Kipur (Dan pomirenja), Jom Hašoa (Dan holokausta) i Roš Hašana (Nova godina).

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članak 1.

- Ovim člankom Zakona uređuje se da su predmet ovog Zakona državni Blagdani i neradni dani na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine, način njihovog obilježavanja i praznovanja od strane građana, svih državnih tijela i institucija u Bosni i Hercegovini

Članak 2.

- Ovim člankom utvrđuju se blagdani na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine, iz razloga navedenih u prethodnom dijelu obrazloženja. Ovim člankom se određuju i dani/datumi kada se ovi blagdani praznuju, te da su to neradni dani;

Članak 3.

- Kao neradni dani na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine obuhvaćeni su i najznačajniji vjerski praznici/svetkovine/blagdani pripadnika svih vjerskih zajednica zastupljenih u Bosni i Hercegovini. Ovim predloženim rješenjem stavljeni su u ravnopravan položaj pripadnici svih vjeroispovijedi u Bosni i Hercegovini, to jest da pripadnici svih konfesija zastupljenih u Bosni i Hercegovini kroz svoje vjerske zajednice imaju pravo na plaćeno odsustvo sa rada u dane

vjerskih blagdana i to svi u trajanju od 5 (pet) dana u tijeku jedne kalendarske godine. Predloženo rješenje ne utječe na slobodu izbora pojedinaca da i korištenjem dana godišnjeg odmora ili drugog slobodnog dana (plaćenog ili neplaćenog odsustva, a sukladno propisima o radnim odnosima u entitetima i Brčko Distriktu), na naročit način obilježe i druge sopstvene značajne vjerske datume.

Članak 4.

- Ovim člankom predviđeno je da zaposleni imaju pravo na naknadu plaće (plaćeno odsustvo) u dane kada ne rade sukladno ovom Zakonu.

Članak 5.

- Ovim člankom predviđeno je da u dane utvrđene ovim Zakonom ne rade državna tijela i druge institucije, gospodarska društva i drugi oblici organiziranja za vršenje djelatnosti ili usluga, a da će Vijeće ministara BiH, odnosno vlade entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i županija u Federaciji BiH odrediti koja su državna tijela, gospodarska društva i druge pravne osoba dužne raditi i u kom obimu u dane blagdana Bosne i Hercegovine, ukoliko priroda djelatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahtijeva neprekidan rad.

Članak 6.

- Predviđen je način obilježavanja blagdana u Bosni i Hercegovini, utvrđenih člankom 2. ovog Zakona.

Članak 7.

- Ovim člankom predviđen je rok u kome entiteti i Brčko Distrikt trebaju uskladiti svoje zakone o blagdanima i neradnim danima sa ovim Zakonom, s tim da im se ostavi mogućnost da, prema svojim potrebama i specifičnostima, svojim zakonima mogu utvrditi i druge datume/dane kao i blagdane na svom teritoriju.

Članak 8.

- Propisan je dan stupanja na snagu ovog Zakona, kao i objava istog u «Službenom glasniku BiH» i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna nikakva dodatna i posebna financijska sredstva.